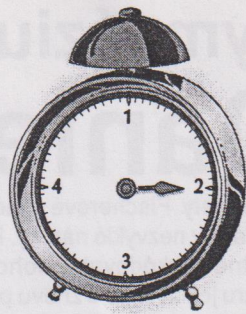

WINTRŮV RAKOVNÍK

XXVI. PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH
DIVADELNÍCH SOUBORŮ

BŘEZEN 2002

Pravidlo č. 2: Režisér má vždycky pravdu (i když ji nemá)!

Roman Štabrňák neví, co bude po maturitě “NEVĚŘIL JSEM, ŽE TO ZVLÁDNEME”

Skončilo představení Báj v podání Dramatického klubu při gymnáziu J. A. Komenského z Nového Strašecí. Já se zvedám, a chvátám do zákulisí, abych poprosil někoho povolaného o interview... Bohužel, ve všeobecném frmolu na mě nikdo nenachází čas, a tak se zase vzdaluji. Později si vzpomínám, že představitele role Muže, **Romana Štabrňáka**, jsem už měl tu čest potkat a že by mi, jen tak ze známosti, mohl odpovědět na pár otázek. Nejen, že ochotně na všechno odpovídal, ale po vypnutí diktafonu, jsme si docela dobře poklábosili... Tak tady máte alespoň ten rozhovor.

Proč jste se rozhodli zrovna pro inscenaci Baje?

No, protože naše předchozí hra byla parodie na hrdinské národní eposy, Aucassin a Nicoletta. Hra se dohrála a uvažovalo se, po čem sáhnout. Bylo hodně textů, byly různé návrhy a nakonec se tedy rozhodlo pro tu Báj Daniely Fischerové. Já když jsem to viděl poprvé, tak se přiznám, že jsem si říkal, že to nezvládneme, že je to strašně těžké sousto a že bez úpravy to nepůjde a i tak je to hodně těžké na zkouknutí a hodně souborů si na tom vylámalo zuby.

A nebáli jste se tedy obtížnosti textu?

Samozřejmě, kolektivně tomu někdo věřil více, někdo méně, a abych se přiznal, tak jsem byl spíše pesimistou, protože když jsem četl text v originále, tak byl plný jinotajů, zápletek a dějů, ale když se text proškrtal, udělali se dramaturgické úpravy, o kterých si myslím, že jsou dobré, tak vyplulo na povrch, co má, a děj a text se tím usměrnil.

Udělali jste jako soubor veliký žánrový skok od parodie k dramatu. Co tedy chystáte do budoucna?

Ona většina lidí teď maturuje, takže odejde to zdravé jádro těch "starších" herců, takže to zbude na těch mladších ročnících, a právě se ještě neví, co dál. Samozřejmě se o tom uvažuje, ale nechtěl bych zatím předbíhat.

Zatím jsem tě viděl v obou představení a oba tvoje herecké výkony musím hodnotit kladně...

Nijak si nefandím, ale je pravda, že se divadlu věnuji už od druhé třídy na základní škole...

Budeš se divadlu věnovat i dál?

Chci zkusit štěstí na DAMU, ačkoli vím, že je to jenom abych zkusil, jaké to je. Jinak působím ještě v jednom divadle na Kladně.

Ochotnickém?

(kývá) Je to velmi amatérský soubor. (V.A.D. Kladno - pozn. red)

Zpět k Bájí. Viděl jsem, že jste škrtili poměrně hodně...

To je pravda. Dramaturgické úpravy dělali Michal Isteník, Daniela Šteruská, Martina Tothová a Iva Dvořáková, a opravdu dlouho. Nejenom, že se škrtilo, ale i "dopisovalo", ale aby se nezměnila podoba děje. Dali si na tom obdivuhodnou práci.

Zkoušeli jste dlouho?

Zkoušeli, dokonce jsme byli i na týdenním soustředění, kde jsme se věnovali pouze vývoji postav a výsledek... jste viděli.

Měli jste nějakou podporu města a školy, nebo spíše naopak?

Od města jsme získali finanční příspěvek, za což jsme velice vděční, a škola nás podporovala už v tom, že nás uvolňovala na zkoušky z vyučování, což by nemuseli, ale i jinak nám vyšli vstříc, protože viděli

představení a vesměs se jim to líbilo.

Plánuješ zůstat v souboru i po maturitě?

No, to bude těžší, protože ani nevím, co bude po maturitě. Samozřejmě chci dělat nějakou další školu, a když to bude možné, tak souboru rád vypomohu. Ale protože je to soubor složený ze studentů, tak bych dal možnost se vyřadit spíše mladším studentům. Rozhodně ale bude dobře, zůstanou-li v souboru i "staré hvězdy", ale rád dám přednost nováčkům.

Adam Doležal

Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí

Daniela Fischerová - BÁJ

Hry Daniely Fischerové kladou vždy na inscenátory nezvyklé nároky. Především je nezbytné rozkódovat mnohovevrstevnatou strukturu jejich textů a znovu pak poskládat ve svébytný inscenační tvar, neboť nic není jednoznačné, situace nesou známky vícevýznamových obrazů a příměrů a vše je podřízeno ústřední myšlence, přes kterou

lze vnímat téma.

Ke cti Dramatického klubu při Gymnáziu J. A. Komenského Nové Strašecí lze jednoznačně přičíst, že jsme byli svědky přehledné inscenace s jasným myšlenkovým vyzněním, které se dá shrnout do věty, že "Dábel nekupuje nikdy půlku duše, ale vždy celou". Toto

myšlenkové poslání mělo samozřejmě svou obrovskou sílu v době vzniku této předlohy, dnes jej můžeme chápat jako jisté varování. Divadelníkům z Nového Strašecí se po většinu doby jejich inscenace podařilo držet divadelní napětí, které vyrůstalo především ze způsobu herectví, které by se dalo pojmenovat jako ostrý střet postav. Tam, kde se režii (Iva Dvořáková, Michal Isteník) dařilo v jednotlivých situacích tento střet vyostřovat až na samou "hranu nože", tam byla inscenace nejpůsobivější (především výstupy Muže Romana Štabrňáka). Problémy nastaly v okamžiku, když herci opustili herectví postav a snažili se nám, mnohdy až zbytečně, sdělit své emoce či psychologické pochody. Tam se ukázala jednak určitá herecká nezkušenost a jednak to, že struktura hry s psychologickým zázemím postav prostě nepracuje. Nejmarkantněji se to projevilo u postavy Opata (Martin Volf), který byl daleko přesvědčivější, když sděloval své názory, než když sděloval stav své duše. Jistou nejasností trpělo i pojetí chóru (či Mluvců), u kterého v zásadě nebylo jasné, jde-li o onu "mlčící či mluvící většinu" nebo o společenství různě jednajících individualit – rovněž jejich pozorování děje z hlediska se nám nejevilo právě šťastné.

Stejně nejasně působila scénografie – vedle symbolického naddimenzovaného kříže byla k vidění i zcela ilustrativní a nefunkční brána. Přes zmíněné výhrady jsme byli svědky velmi poctivé a upřímné divadelní práce, z které bylo ze všech aktérů patrné obrovské zaujetí tématem jejich inscenace. A to opravdu není málo.

Milan Schejbal

UCHO

Nedávno, o Popelce, zavedli jsme rubriku Ucho, zabývající se vyslýcháním rozhovorů běžných diváků bezprostředně po představení, protože jak známo: odborná hodnocení nejsou zdaleka všechno. Nyní v této rubrice pokračujeme.

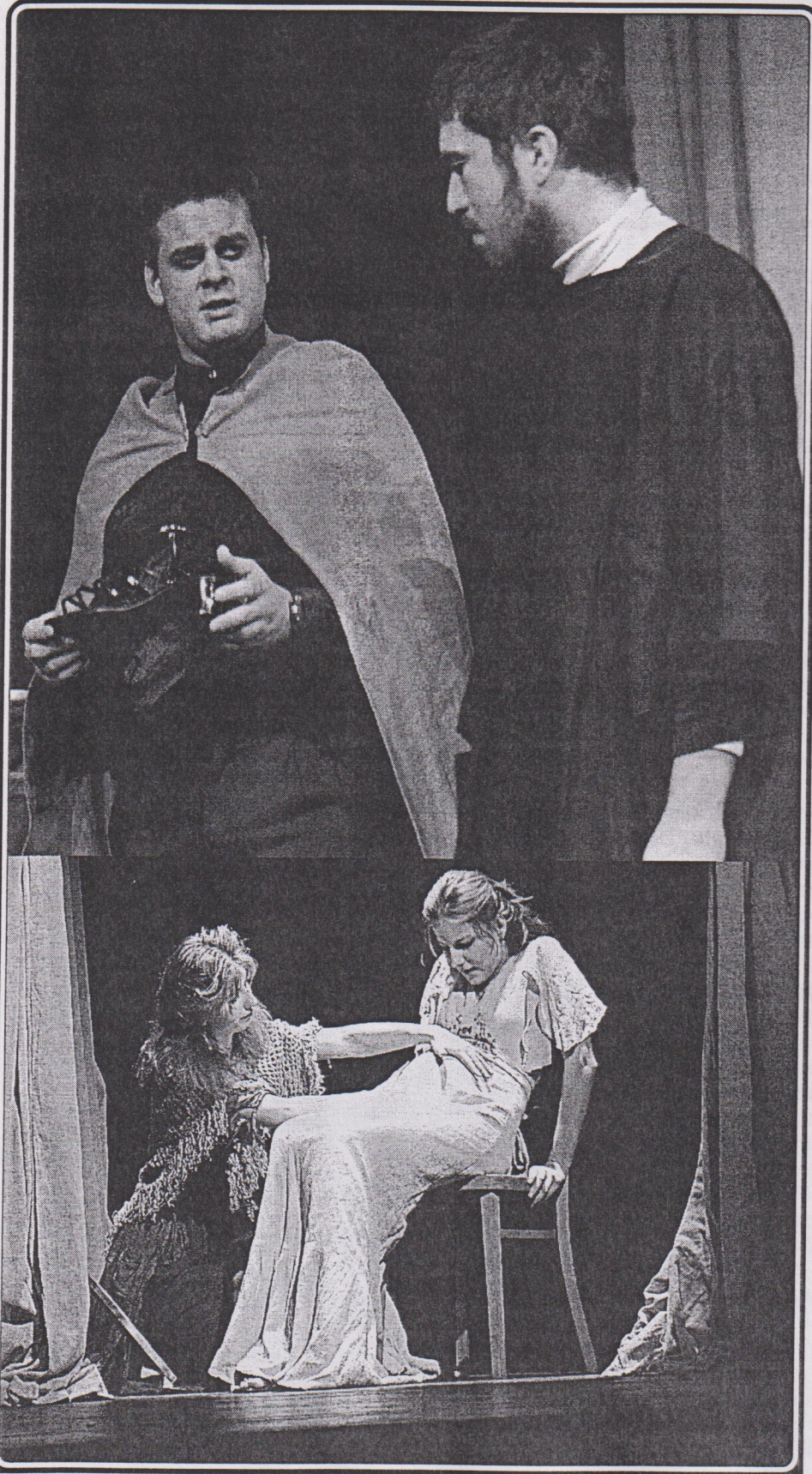
Po *Báji* jsem poprvé vyrazil mezi lidi. Poměrně vícekrát jsem zaslechl: "Docela těžkej text pro ty děti...", párkrát: "Bylo to trochu zdoluhavý", ozvalo se i: "Ten text je pěkej."

Rozmluvy po *Podvodníku a králi* se pohybovali od: "Takový stojatý", až po "Mně se to docela líbilo."

Skončilo představení *Rajčatům se letos nedaří* a mimo jiné jsem zaslechl: "Mělo to docela spád." Někteří říkali: "Už jsem viděla lepší Rajčata."

Pro tentokrát všechno. Víím, moc toho není, ale v dnešní době je odposlouchávání lidí, čím dál tím těžší...

agent A. Doležal

Divadelní spolek Svatopluk Benešov

SOUDOBY AUTOR OSOBNĚ NA PRKNECH RAKOVNICKÉHO DIVADLA

Divadelní spolek Svatopluk Benešov dovezl nejen hru **Podvodník a král**, ale také svého více než nadějněho autora.

Text hry vypovídá a dramatické zkušenosti. Dialogy jsou vystavěny, nepostrádají humor a nadhled. Souboru se dostává původní hry a kvalitní předlohy. Dalo by se předpokládat, že to vše se objeví a promítne beze zbytku do jevištní podoby. Tu se však stává brzdou a ustalovačem dalšího rozletu předlohy překvapivě sám autor, tentokrát proměněn v režiséra. Hra setrvává na dosaženém,

pouze realizuje předepsané scénické poznámky v závorce a není schopna pokročit do další fáze, do fáze nového režisérského pohledu. A na tom není dost. I herci jinak skvělí a vybavení, jakoby propadli do stereotypu a text pouze tlumočí bez dalšího hereckého přínosu.

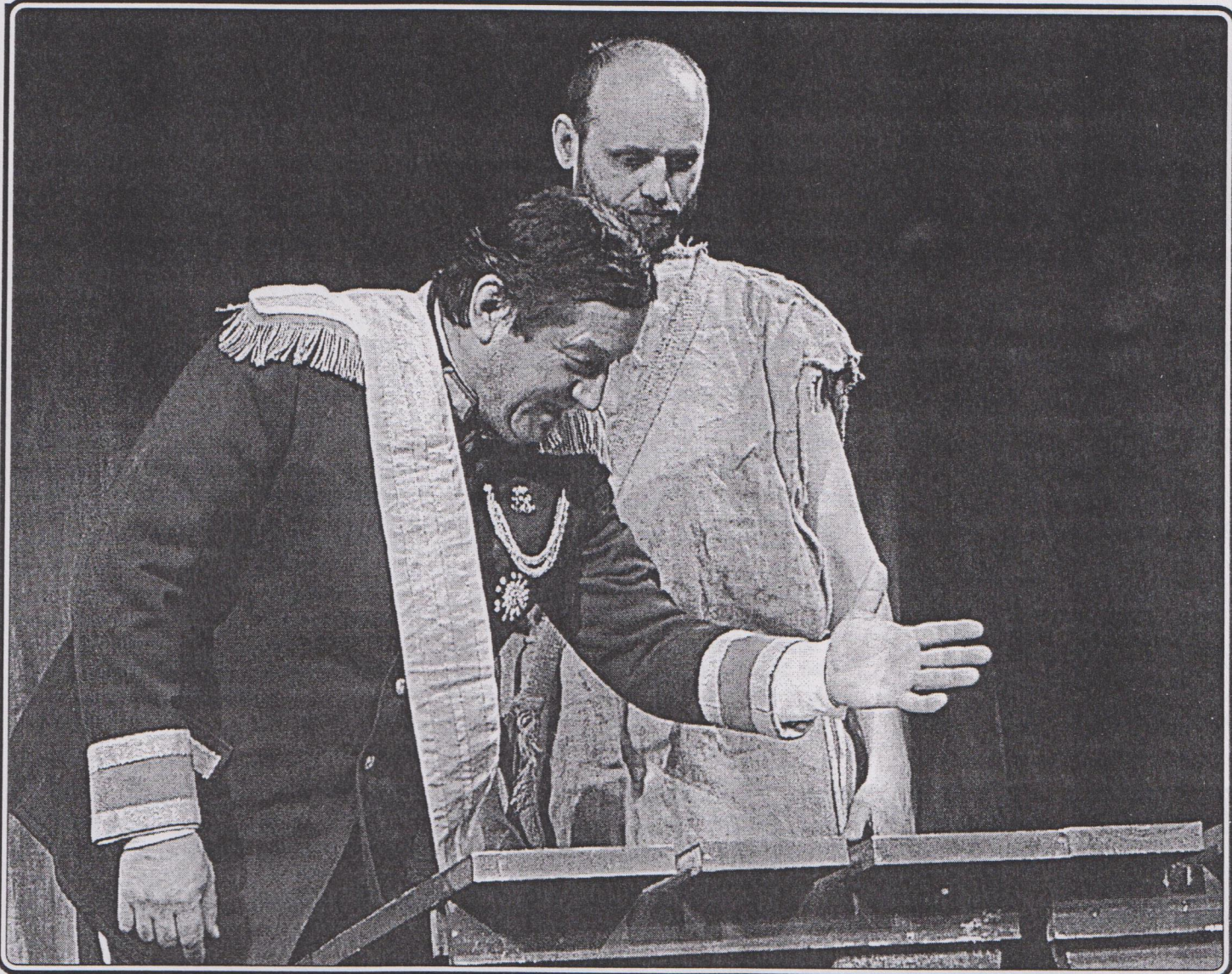
Hru mají v uvozovkách dobře přečtenou, což dokazují tím, že je hned tak něco nepřekvapí a mají na vše dostatek času. Již nepřinesou na jeviště sebemenší tajemství či vzruch. Mnohé sice nezmaří,

ale jinak nás nechají v podstatě tápat a to i po stránce žánru. Pokud se herci nestanou motorem, nemůžeme očekávat posun k lepšímu.

Scéna i kostýmy jsou v duchu hry. V hereckém souboru není propadu, nejsou zde nadprůměrné, ale ani podprůměrné výkony.

Příležitost uvedení vlastní hry nebyla plně využita. Ještě štěstí, že autor má v šuplíku novou hru, která bude snad zinscenována poučeněji.

Karel Semerád

DO TYL Bakov nad Jizerou RAJČATŮM SE LETOS NEDAŘÍ,

toť není povzdech zdejších zahrádkářů, ale pozvánka Bakova nad Jizerou ke hře Johna Patricka. Tohoto autora známe, či vedeme jako dramatika úsměvného, který nás ne jednou zahřál svým lidským teplem plným porozumění pro naše lidské slabosti.

Autor sází na lidské vztahy a lidskou soudržnost. Představení, které jsme zhlédli s touto strunou tolik nepočítá. Postavy byly

přetážené a vypadalo to, že si soubor vytkl za cíl hlavně přímočaře diváky pobavit, bez ohledu na výstavbu situací a jemnější předivo charakterů.

A tak se divadlo v pravém slova smyslu nemohlo ani konat. Co je platné, že herci mají své kvality, co je platné, že se režisér snaží naplnit základní požadavky divadla. Přístup k takovýmto hrám by vyžadoval

citlivější postup. Někdy by prostě méně bylo více. Je jen dobře, že soubor o těchto problémech přemýšlí a sám hledá ten nejlepší přístup ke komedii. Cesta za dobrou veselohrou je cestou z nejtěžších a je jen dobře, že si divadelní odbor Tyl Bakov nad Jizerou na tuto cestu vydává.

Karel Semerád

HUSA MĚLI UPÁLIT O DVACET LET DŘÍV

Mladý divadelní spolek Svatopluk Benešov, jež si dal za cíl stát se důstojným nástupcem souboru Svatopluk Čech, představil včera na jevišti Wintrova Rakovníka Podvodníka a krále. Hru z doby Fridricha II, která popisuje naše dějiny s humorem a nadsázkou, napsal speciálně pro své herce jako svou prvotinu **Pavel Němec**. Celé představení si i zrežíroval a stal se tak nejvhodnější obětí pro náš rozhovor.

Jak moc jste při psaní scénáře bránil dějepis?

Bránil dějepis... Bitva u Kolína nepochybně proběhla, Fridrich tam nepochybně prohrál a teď je jen otázka, jak k tomu došlo. Tohle přiznám se není z mojí hlavy. Problém vymyslel kdysi dávno Kisch. Tuším, že v Pražském pitavalu je povídka, která má asi tři stránky. Velmi stručně popisuje tento příběh, vlastně pouze Fridricha a Käsabiera.

Mě se líbila, věděl jsem, kolik a které lidi mám k dispozici, navymýšlel jsem teda postavy a příběh pro ně. Vycházeli jsme z toho, že Fridrich II obléhal Prahu dva měsíce a že pak prohrál v bitvě u Kolína. To je celé.

Vy jste příznivcem takovýchto intrikánských teorií?

Ne, vůbec ne. Mě se prostě líbil nápad, protože je to zajímavý výklad, jak se všechno mohlo stát.

Máte tedy rád coby-kdyby?

Ano, ano. Je to moc fajn, protože coby-kdyby vnáší trochu humoru do dějin. Češi jsou zvyklí brát dějiny moc "echt", moc vážně. Nedej bože, kdyby nám někdo sáhl na Husa. Přitom třeba já jako programátor dobře vím, že kdyby ho upálili o dvacet let dříve, máme to dnes bez všelijakých zpropadených nabodeniček my programátoři mnohem jednodušší.

Říkáte, že jste programátor, jak vám to koresponduje s psaním? To jsou přeci naprosto odlišné funkce.

Není to tak. Musím říct, že psát divadelní hru a program je velmi podobné.

Máte na to šablonu, algoritmus...

Ale ne. Když vymýšlím algoritmus, je to v podstatě křížovka. Člověk musí vymýšlet, co a jak, co se stane, když to bude takhle, jestli použít takový nebo onaký objekt.... Mě to přišlo docela podobně. Ale zájem o divadlo byl daleko dřív než zájem o programování. Myslím si, že obě disciplíny k sobě nemají až tak daleko. Ono se taky říká, že dobrý programátor musí mít talent, že se programování nedá naučit, že musí mít dáno z hůry a k tomu samozřejmě zvládnout syntaxi atd. Proto je to asi

podobné. Gramatiku se naučí každý, ale o tom to není.

Jak dlouho se zajímáte o divadlo?

Moji první rolí byl Jeníček v Perníkové chaloupce v loutkách. Asi šestá nebo sedmá třída. A moji rodiče hráli divadlo, vlastně i tady. Dokonce moje babička. Tu si nepamatuju, ale jsem už třetí generace, která se divadlem zabývá. Dnes prvně s námi byla i moje dcera, takže doufám, že ji to chytne taky.

A scénáře píšete odkdy?

Tenhle je první. Tedy první - dřív jsem napsal ještě dva, ale ty jsou nehratelné. Spíš jsem si jimi ověřoval, jak se to dělá, jak postavit příběh a dialog, aby nebyl příliš ukecaný, aby měl smysl atd. Tato hra vznikla dost narychlo, protože já jsem chtěl původně v tomto termínu divadlo za časů Neron a Senecy, docela drastická, ale zajímavá věc. Dokonce už jsme ten text přepisovali a měl jsem jasno v obsazení a deset let už mám hotovou scénu, protože už mě dlouho zajímá, a pak mě lidi přesvědčili, že to je hodně drsný a že by radši hráli nějakou srandu, ale času už moc nezbyvalo. Řekl jsem si, že než najít komedii, která by zaměstnala všechny lidi, které mám, bude jednodušší ji napsat.

Chystáte realizaci nějaké další hry?

Už mám hotový další text. Ještě historičtější, je z doby kamenné.

Proč se vůbec zaměřujete na historii? V současnosti se dá taky docela úspěšně intrikovat.

Dá, dokonce mám i námět na současnou hru, ale to až o dovolené.

Neláká vás tolik jako dějiny.

Nejde o to, co mě láká. Nejde ani o to, kdy se děj stal. Jde o konflikt, o zápletku. Na tu přijít je asi nejhorší.

Ale my se snažíme hrát o současných problémech.

Tomáš Lisý

DNEŠNÍ PROGRAM

Pátek 22. března 2002

10.00 – 10.50 hodin

Divadýlko na dlani Mladá Boleslav

JEDEN DEN VELKOKNĚŽNY

14.00 – 15. 20 hodin

DS Jiří Poděbrady

DĚDEČEK aneb MUSÍME TAM VŠICHNI

17.00 – 19.00 hodin

Beseda se členy poroty o představení

Jeden den velkokněžny

a Dědeček aneb Musíme tam všichni

19.30 – 21.20 hodin

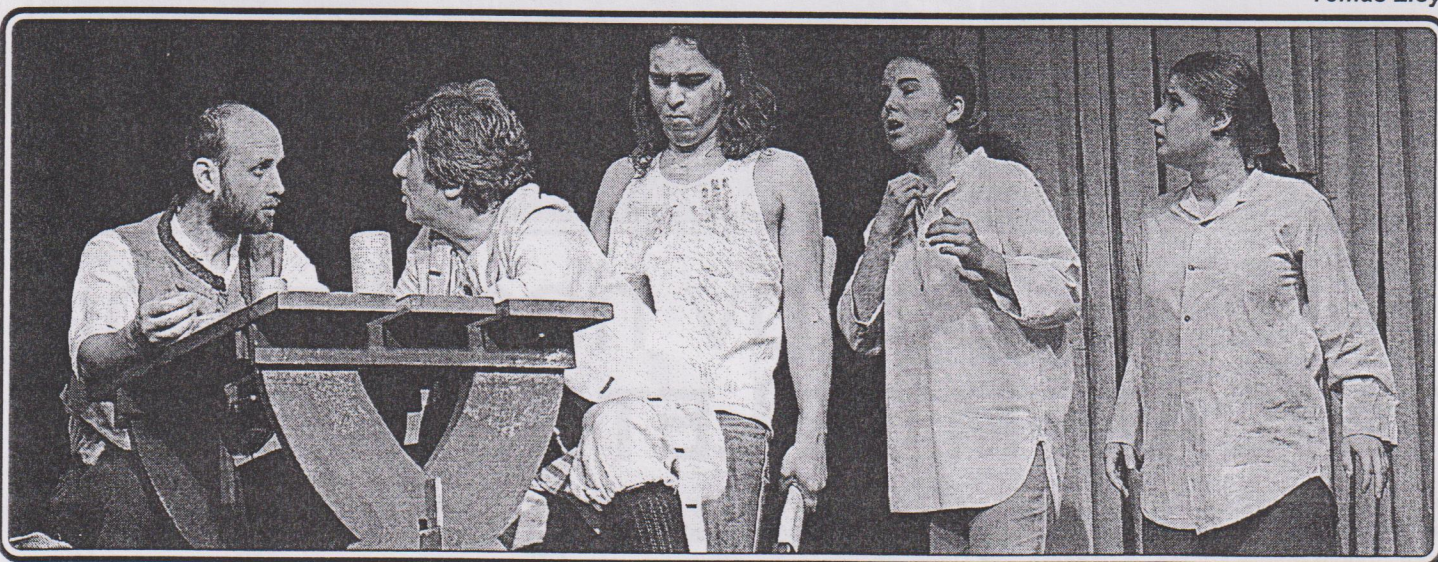
DS Havlíček Neratovice

SYLVIE

22.15 – 23.15 hodin

Beseda se členy poroty o představení

Sylvie

Pane Käsabier, nevíte, co mi to leze do řiti?

foto Jan Švácha